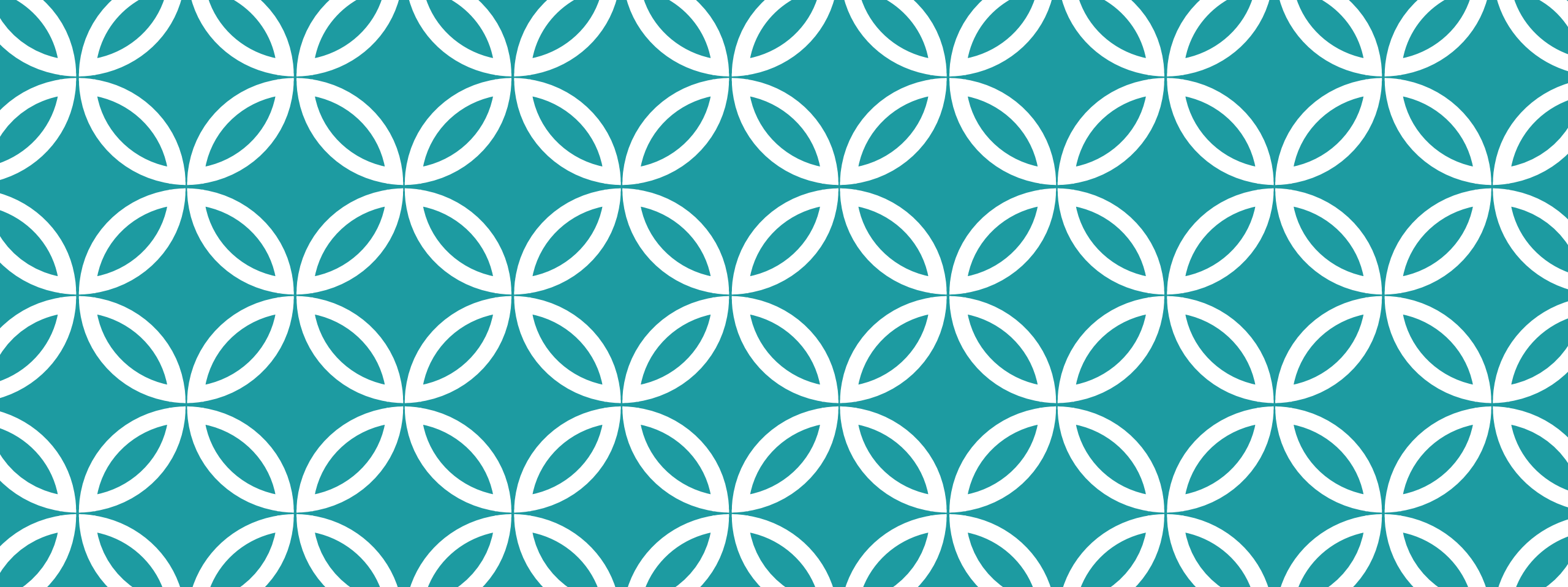

Warszawa, 12 kwietnia 2013

Jacek St. Graliński, Przewodniczący Zespołu ds. Chorób Rzadkich w Ministerstwie Zdrowia

NARODOWY PLAN DLA CHORÓB RZADKICH – MAPA DROGOWA

**SEMINARIUM EDUKACYJNE:
INNOWACJE W LECZENIU CHORÓB RZADKICH, LEKI SIEROCE – OCENA DOSTĘPNOŚCI W POLSCE**

OGÓLNE

Definicje, liczby, działania

DEFINICJA I PODSTAWOWE FAKTY

CHOROBA RZADKA

Choroby rzadkie (ang. *rare diseases*) to bardzo rzadko występujące schorzenia uwarunkowane najczęściej genetycznie, o przewlekłym i często ciężkim przebiegu, w około połowie przypadków ujawniające się w wieku dziecięcym.

Występują z **częstością nie wyższą niż 5 na 10 000 osób**. Uwzględniając polskie dane demograficzne okazuje się, że na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na choroby rzadkie cierpi od 2,3-3 miliona osób.

Ze względu na rzadkość występowania, trudności w rozpoznawaniu i brak świadomości społecznej, wiedza o tych chorobach była dotychczas niewielka

Szacuje się, że liczba istniejących obecnie rzadkich chorób (rozpoznań) może wahać się pomiędzy 5 000 a 8 000

W ciągu życia cierpi na nie od 6% do 8% populacji. Oznacza to w Unii Europejskiej liczbę pomiędzy 27 a 36 milionami

W literaturze medycznej co tydzień opisywanych jest pięć nowych chorób rzadkich

Potrzeby pacjentów z poszczególnymi chorobami znacząco różnią się od siebie, jednakże należy dążyć do tego, aby system opieki zdrowotnej **umożliwiał i ułatwiał pacjentom dostęp do kompetentnej i kompleksowej opieki medycznej**, zwłaszcza w ośrodkach dysponujących odpowiednim doświadczeniem i możliwościami diagnostycznymi oraz terapeutycznymi

DEFINICJA I PODSTAWOWE FAKTY

CHOROBA RZADKA

Placówki pediatryczne najczęściej rozpoznają chorobę rzadką i identyfikują rodziny ryzyka

Do charakterystycznych cech chorób rzadkich należą:

- Zsumowana wysoka częstość ich występowania w populacji
- Ciężki i zazwyczaj przewlekły przebieg
- Współistnienie niepełnosprawności intelektualnej i fizycznej
- Wysoki koszt diagnostyki i leczenia
- Brak lub bardzo ograniczone możliwości wyleczenia
- Zwiększone ryzyko ponownego wystąpienia choroby (w wielu rodzinach)
- Zagrożenie wykluczeniem społecznym poprzez utrudniony proces edukacji, warunki socjalne oraz ograniczenia podejmowania pracy przez opiekunów

50% rzadkich chorób dotyczy dzieci

30% pacjentów dotkniętych chorobami rzadkimi umiera przed 5 rokiem życia

Odpowiadają za:

- 30% hospitalizacji w szpitalach dziecięcych
- 40–45% zgonów przed 15 rokiem życia
- 10–25% chorób przewlekłych u dorosłych

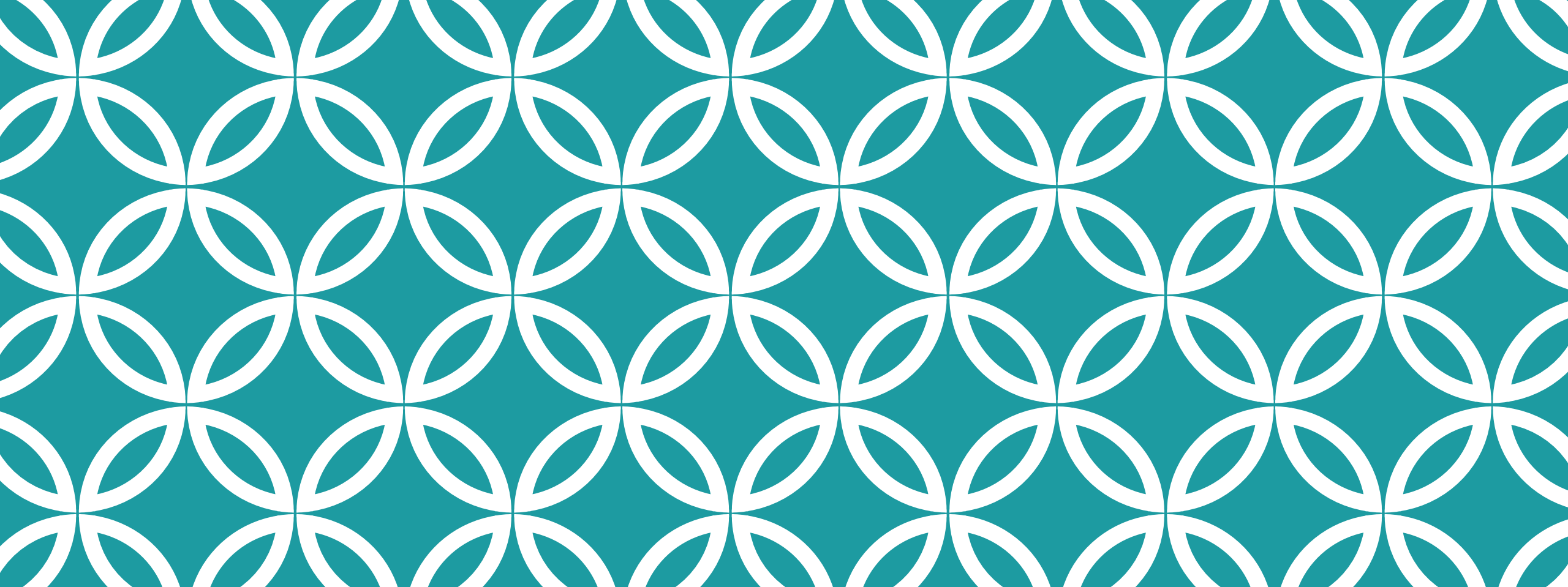
EUROPA

CHOROBY RZADKIE

Decyzja nr 1295/1999/EC Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 1999 r. przyjmująca wspólnotowy program działania w dziedzinie chorób rzadkich w ramach działań w zakresie zdrowia publicznego (1999 do 2003)

W motywie 7 do rozporządzenia nr 141/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady z 16 grudnia 1999 r. w sprawie sierocych produktów leczniczych wskazano, że **pacjenci cierpiący na rzadkie stany chorobowe powinni być uprawnieni do takiej samej jakości i dostępności do leczenia jak inni pacjenci**

Na mocy decyzji nr 1350/2007/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. ustanawiającej drugi program działań w dziedzinie zdrowia na lata 2008-2013 wydano **zalecenie Rady z dnia 8 czerwca 2009 r. w sprawie działań w dziedzinie rzadkich chorób**, które rekomendowało państwom członkowskim **ustanowienie i realizację planów dotyczących rzadkich chorób w celu zapewnienia pacjentom cierpiącym na rzadkie choroby dostępu do opieki zdrowotnej wysokiej jakości, w tym diagnostyki, leczenia, rehabilitacji, wsparcia gwarantującego maksimum niezależności osób i dostępu do leków sierocych**

NARODOWY PLAN

Źródło decyzji, struktura,
wdrożenie, osoby

POLSKA

CHOROBY RZADKIE

Stanowisko **Komitetu Rozwoju Człowiek Polskiej Akademii Nauk z dnia 27.10.2009 roku** stanowi o tym, że specyfika problemów związanych z chorobami rzadkimi wyraża się w licznych podobieństwach, takich jak:

- **Ograniczona wiedza** wśród lekarzy, rodzinnych i specjalistów co opóźnia identyfikację choroby
- **Specyfika diagnostyczna** – metody nie są dostępne w większości laboratoriów, a o ile dostępne, są nieprawidłowo interpretowane lub przeoczone
- **Specyfika terapeutyczna** – brak zainteresowania firm farmaceutycznych nieopłacalną produkcją i rozwojem nowych leków. Niektóre leki nie są w ogóle produkowane (np. dostępne tylko jako substancja chemiczna, poza oficjalną farmakoterapią), a jeśli udostępnione na rynku - to niewspółmiernie kosztowne
- **Specyfika psychospołeczna** – pacjenci i ich rodziny są pozostawieni sami sobie, odczuwają beznadziejną samotność, wyłączenie z życia społecznego, doświadczają niezliczonych przeszkód formalnych na skutek próby dopasowania ich niecodziennej sytuacji do istniejących przepisów ogólnych
- **Specyfika organizacyjno-prawna na poziomie państwa** – brak klasyfikacji ch.rz. powoduje, że nie są one „widoczne” w systemie opieki zdrowotnej, tak jakby problem w ogóle nie istniał, podczas gdy można by większość tych problemów rozwiązać jedną prostą decyzją organizacyjną (ujednoceniem procedury/sposobu postępowania w przypadku chorób spełniających kryteria ch.rz.)

W dniu **28 lutego 2012 roku** Minister Zdrowia (do końca grudnia 2012 roku) polecił przewodniczącemu Zespołu ds. Chorób Rzadkich, przygotowanie dokumentu „Narodowy Plan dla Chorób Rzadkich – mapa drogowa”

„Narodowy Plan dla Chorób Rzadkich – mapa drogowa” jest dokumentem strategicznym, w oparciu o który możliwe jest opracowanie Narodowego Programu Chorób Rzadkich (działania wdrożeniowe) uwzględniając **konieczne zmiany organizacyjne, legislacyjne oraz środki finansowe**

ETAPY PRACY

Strategia

- Narodowy Plan dla Chorób Rzadkich – mapa drogowa

Studium wykonalności

- Analizy organizacyjne, prawne, finansowe

Działania operacyjne

- Narodowy Program Chorób Rzadkich

STRUKTURA DOKUMENTU

W KAŻDYM ZADANIU BARDZO WAŻNA ROLA PRZEDSTAWICIELI PACJENTÓW

A. Klasyfikacja i rejestr chorób rzadkich

- Klasyfikacja chorób rzadkich
- Rejestr chorób rzadkich

B. Diagnostyka chorób rzadkich

- Badania przesiewowe
- Testy genetyczne
- Badania diagnostyczne
- Centra Ekspertckie/Ośrodki Referencyjne
- Informatyczny system wspomagania diagnostycznego

C. Opieka zdrowotna dla pacjentów z chorobami rzadkimi

- Świadczenia opieki zdrowotnej (szczególnie z zakresu rehabilitacji)
- Produkty lecznicze, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego (ŚSSPŻ) i wyroby medyczne w leczeniu chorób rzadkich

D. Zintegrowany system oparcia społecznego dla pacjentów z chorobami rzadkimi i ich rodzin

- Zintegrowanie współpracy jednostek państwowych (organów i jednostek opieki społecznej) na rzecz chorych na choroby rzadkie
- Poprawa dostępnych ulg i programów socjalnych dla pacjentów dotkniętych chorobami rzadkimi i dla ich opiekunów

E. Nauka, edukacja i informacja w zakresie chorób rzadkich

- Stymulacja badań naukowych poświęconych chorobom rzadkim
- Edukacja medyczna – szkolnictwo i edukacja specjalistyczna
- Edukacja społeczna i informacja

F. Harmonogram i monitorowanie realizacji Narodowego Planu dla Chorób Rzadkich – mapa drogowa

- Harmonogram wdrożenia
- Wskaźniki monitorowania planu

A. KLASYFIKACJA I REJESTR CHOROÓB RZADKICH

Klasyfikacja chorób rzadkich

Klasyfikacja jednostek chorobowych pomoże w identyfikacji chorób rzadkich. Przede wszystkim uporządkuje ten obszar wiedzy oraz usprawni wiele procesów (np. w zakresie wydawania jednolitych decyzji o orzeczeniu niepełnosprawności dla osób chorych bez względu na skład orzekający). Odpowiednia klasyfikacja jest niezbędna do poszerzania wiedzy o chorobach rzadkich i właściwego identyfikowania w krajowych systemach opieki zdrowotnej. Posłuży także do prowadzenia analiz statystycznych, badań populacyjnych i innych badań aplikacyjno-poznawczych. W obecnie stosowanej Międzynarodowa Statystyczna Klasyfikacja Chorób i Problemów Zdrowotnych (ICD 10) reprezentowana jest tylko niewielka liczba rzadkich chorób (około 200)

- **Zadanie 1:** Wdrożenie właściwych przepisów przez Ministra Zdrowia w zakresie ustanowienia jednolitych kodów dla chorób rzadkich w istniejącym systemie klasyfikowania jednostek chorobowych
- **Zadanie 2:** Zorganizowanie programu szkoleń w zakresie kodowania chorób rzadkich

Rejestr chorób rzadkich

Ewidencja i rozwój rejestrów chorób rzadkich jest sprawą priorytetową. Determinuje prawidłowy postęp prac w wielu obszarach Narodowego Planu dla Chorób Rzadkich – mapa drogowa. Rejestry i bazy danych pacjentów z chorobami rzadkimi stanowią kluczowe instrumenty rozwoju badań klinicznych, podstawowych, epidemiologicznych oraz poprawy opieki nad pacjentem poprzez planowanie i monitorowanie opieki zdrowotnej, a także są źródłem dla analiz społecznych i ekonomicznych. Zgodny z przepisami prawa i normami etycznymi zbiór informacji umożliwi pełen monitoring pacjentów z rozpoznaniem choroby rzadkiej (niezależnie od metody leczenia)

- **Zadanie 1** Identyfikacja istniejących rejestrów, określenie możliwości adaptacji/modyfikacji istniejących polskich rejestrów zgodnie z ustawą z dnia 28 kwietnia 2011 r. o systemie informacji w ochronie zdrowia (Dz. U. Nr 113, poz. 657, z późn. zm.) i wdrożenie zasad zgłaszania i tworzenia rejestrów zgodnie z powołaną ustawą oraz „Wytycznymi w zakresie przygotowania dokumentacji niezbędnej w celu przeprowadzenia analizy potrzeb utworzenia rejestru medycznego”
- **Zadanie 2:** Opracowanie oraz wdrożenie metody finansowania rejestrów, w szczególności źródeł finansowania oraz wykonawców zadań.
- **Zadanie 3:** Upowszechnienie ORPHA kod do czasu wprowadzenia klasyfikacji ICD 11
- **Zadanie 4:** Wspieranie udziału polskich rejestrów rzadkich chorób w inicjatywach europejskich i światowych

B. DIAGNOSTYKA CHOROÓB RZADKICH

Od wystąpienia pierwszych objawów klinicznych do zdiagnozowania choroby rzadkiej może upłynąć od kilku miesięcy do kilku, a nawet kilkudziesięciu lat. Zmiana poprzez:

- Ocenę dostępu do wysokospecjalistycznej diagnostyki klinicznej i laboratoryjnej w porównaniu do dostępu w przypadku chorób powszechnych
- Dążenie do dostępu do wysokospecjalistycznej diagnostyki klinicznej i laboratoryjnej, porównywalnego z pacjentami chorującymi na choroby powszechne w kraju i docelowo we Wspólnocie Europejskiej
- Kontynuację i rozszerzenie (o obserwację przebiegu choroby) populacyjnych badań przesiewowych noworodków w kierunku chorób rzadkich
- Powszechność dostępu do czynnego poradnictwa genetycznego (określenie ryzyka genetycznego, badania prenatalne)
- Zapewnienie finansowania specjalistycznej diagnostyki klinicznej i laboratoryjnej, które uwzględni specyfikę chorób rzadkich

Badania przesiewowe

- **Zadanie 1:** Ocena wyników badań przesiewowych populacyjnych i wczesno-objawowych (skrining selektywny) w kraju i wypracowanie wytycznych dotyczących badań przesiewowych poprzez analizę efektywności populacyjnych badań przesiewowych
- **Zadanie 2:** Przyjęcie jednolitych kryteriów niezbędnych przy podejmowaniu decyzji o przeprowadzeniu badań przesiewowych zgodnych z aktualnymi rekomendacjami europejskimi

Testy genetyczne

- **Zadanie 1:** Ocena dostępności badań molekularnych i innych diagnostycznych z zakresu genetyki klinicznej w rodzinach genetycznego ryzyka
- **Zadanie 2:** Upowszechnienie modelu poradnictwa genetycznego uwzględniającego aspekty etyczne, wyznaniowe, prawne i finansowe

Badania diagnostyczne

- **Zadanie 1:** Poprawa dostępności i poziomu diagnostyki klinicznej w chorobach rzadkich
- **Zadanie 2:** Poprawa dostępności i poziomu diagnostyki laboratoryjnej w chorobach rzadkich

Centra Eksperckie/Ośrodki Referencyjne

- **Zadanie 1:** Określenie zapotrzebowania na ośrodki referencyjne dla chorób rzadkich (rodzaj ośrodka, przewidziana liczba pacjentów, kadra, wyposażenie laboratoryjne, ustalenie poziomu – ogólnokrajowy/regionalny, dorobek naukowy, działalność dydaktyczna/informacyjna) i zidentyfikowanie obecnie istniejących ośrodków referencyjnych dla chorób rzadkich, ich lokalizacji, zakresu działania, kadry, wyposażenia, dostępności dla pacjentów, poziomu informacji dla lekarzy i pacjentów

Informatyczny system wspomagania diagnostycznego

- **Zadanie 1:** Opracowanie koncepcji internetowego systemu wspomagania diagnostycznego opartego na katalogu chorób rzadkich i ich objawów oraz zaplanowanie sposobu wdrożenia tego systemu

C. OPIEKA ZDROWOTNA DLA PACJENTÓW Z CHOROBYMI RZADKIMI

Opieka zdrowotna w zakresie dotyczącym rzadkich schorzeń obejmuje trzy podstawowe filary:

- Opiekę medyczną a w jej zakresie szczególnie specjalistyczną rehabilitację
- Terapię dostępnymi sierocymi produktami leczniczymi
- Dostępność do produktu leczniczego i wyrobu medycznego oraz środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego

Świadczenia opieki zdrowotnej (szczególnie rehabilitacji)

- **Zadanie 1:** Optymalna wycena świadczeń zdrowotnych
- **Zadanie 2:** Adekwatność nakładów na opiekę zdrowotną w zakresie specjalistycznej opieki medycznej.
- **Zadanie 3:** Wypracowanie i upowszechnienie modelowego schematu postępowania rehabilitacyjnego i dostępu do specjalistycznej rehabilitacji

Produkty lecznicze, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego (ŚSSPŻ) i wyroby medyczne w leczeniu chorób rzadkich

- **Zadanie 1:** Zwiększenie nakładów w zakresie nowoczesnych terapii lekowych
- **Zadanie 2:** Dostosowanie polskiego prawa do unijnej koncepcji traktowania i stosowania sierocych produktów leczniczych
- **Zadanie 3:** Wprowadzenie zasad udzielania świadczeń zdrowotnych uwzględniających zdarzenia losowe dotyczące stanu zdrowia (np. współistniejące zachorowania nagłe) lub przyczyn rodzinnych pacjentów, które mogą skutkować koniecznością zmiany schematu leczenia

D. ZINTEGROWANY SYSTEM OPARCIA SPOŁECZNEGO DLA PACJENTÓW Z CHOROBIAMI RZADKIMI I ICH RODZIN

Sytuacja rodzin i chorych z chorobami rzadkimi jest bardzo trudna i skomplikowana, są w dużym stopniu są wykluczone społecznie i borykają się z wieloma problemami natury psychologicznej i socjalnej. Rozwiązaniem jest przeprowadzenie zmian w dziedzinie opieki socjalnej i zintegrowana pomoc psychologiczna i socjalna dla chorych i ich opiekunów oraz współpraca wszystkich instytucji zaangażowanych w pomoc chorym.

Obecne formy pomocy są niewystarczające lub zależne od tego, czy dany chory posiada orzeczenie o niepełnosprawności, czy też spełnia kryterium dochodowe. Na pakiet świadczeń socjalnych powinny składać się więc usługi i działania rozwiązujące całościowo wszystkie problemy, które dziś powodują wykluczenia społeczne chorych i rodzin. Ze względu na złożoność problemów wynikających z chorób rzadkich konieczne jest zwiększenie w pierwszej kolejności wsparcia dla ubezpieczonych w zakresie dostępu do produktów leczniczych, wyrobów medycznych (środków pielęgnacyjnych oraz sprzętu rehabilitacyjnego) i zwiększenie wysokości świadczeń pielęgnacyjnych.

Zintegrowanie współpracy jednostek państwowych (organów i jednostek opieki społecznej) na rzecz chorych na choroby rzadkie

- **Zadanie 1** Współpraca jednostek państwowych i samorządowych w dziedzinie programów socjalnych
- **Zadanie 2:** Współpraca jednostek państwowych i samorządowych w orzecznictwie o niepełnosprawności i jej stopniu.
- **Zadanie 3:** Wsparcie organów orzekających o niezdolności do pracy w zakresie specyfiki chorób rzadkich
- **Zadanie 4:** Współpraca na rzecz lepszego zrozumienia sytuacji chorych na choroby rzadkie w systemie oświaty

Poprawa dostępnych ulg i programów socjalnych dla pacjentów dotkniętych chorobami rzadkimi i dla ich opiekunów

- **Zadanie 1:** Zmiany w wysokości i przyznawaniu świadczeń pielęgnacyjnych
- **Zadanie 2:** Wzmocnienie wsparcia osób niepełnosprawnych cierpiących na chorobę rzadką i uzupełniające formy wsparcia. Organizacja systemu wsparcia instytucjonalnego. Wdrażanie do powszechnej praktyki innowacyjnych rozwiązań i e-zdrowie, w celu wsparcia opieki socjalnej nad chorymi
- **Zadanie 3:** Poprawa sytuacji mieszkaniowej osób niepełnosprawnych cierpiących na chorobę rzadką

E. NAUKA, EDUKACJA I INFORMACJA W ZAKRESIE CHOROÓB RZADKICH

Stymulacja badań naukowych poświęconych chorobom rzadkim

- **Zadanie 1:** Opracowanie wieloletniego strategicznego programu badań naukowych dedykowanego problematyce chorób rzadkich, w którym ustalone zostaną priorytetowe kierunki badań, źródła i zakres finansowania oraz sposoby koordynowania wielośrodkowych programów badawczych
- **Zadanie 2:** Celowe wyodrębnienie środków finansowych na naukowe programy medyczne dedykowane problematyce chorób rzadkich w Krajowym Programie Ramowym Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (STRATEGMED-2)
- **Zadanie 3:** Zabezpieczenie finansowania projektów dotyczących problematyki chorób rzadkich w programach Ministerstwa Zdrowia, jak również w programach Narodowego Centrum Nauki
- **Zadanie 4:** Stworzenie systemu koordynującego istniejące i nowopowstałe bazy danych na potrzeby prowadzonych badań oraz opracowanie zasad udostępniania informacji (przy współpracy z CSiOZ i GİODO)
- **Zadanie 5:** Utworzenie ogólnokrajowej listy ośrodków naukowych, w których prowadzone są badania nad poszczególnymi chorobami rzadkimi, podlegających weryfikacji poprzez listę publikacji dotyczącą tych chorób, liczbę przebadanych pacjentów, współpracę z ośrodkami klinicznymi
- **Zadanie 6:** Wsparcie rozwoju multidyscyplinarnych badań wielośrodkowych i promowanie udziału RP w badaniach międzynarodowych poprzez stworzenie i publikowanie listy realizowanych projektów oraz uczestniczących ośrodków. Stworzenie publicznego funduszu grantowego, który będzie pokrywał udział ośrodków w badaniach międzynarodowych (np. w ramach programu UE COST)
- **Zadanie 7:** Promowanie projektów poświęconych badaniom klinicznym (w specyficznych populacjach pacjentów), diagnostycznym oraz leczeniu, z zastosowaniem zdobyczy nauki w praktyce klinicznej oraz ich wsparcie poprzez pozyskanie funduszy publicznych i unijnych
- **Zadanie 8:** Stworzenie ścieżki prawnej prowadzenia badań klinicznych, które by ułatwiły proces rejestracji niekomercyjnych/akademickich badań klinicznych w chorobach rzadkich, skróciły czas przygotowania badania oraz ograniczyły koszty, a jednocześnie nie stały w sprzeczności z dyrektywą Komisji 2005/28/WE z 8 kwietnia 2005 r. ustalającą zasady oraz szczegółowe wytyczne dobrej praktyki klinicznej w odniesieniu do badanych produktów leczniczych przeznaczonych do stosowania u ludzi, a także wymogi zatwierdzania produkcji oraz przywozu takich produktów

Edukacja

- **Zadanie 1:** Poprawa edukacji przed-dyplomowej w zakresie chorób rzadkich poprzez uwzględnienie w programach nauczania m.in.: lekarzy, pielęgniarek, psychologów, pedagogów, rehabilitantów, fizjoterapeutów, dietetyków
- **Zadanie 2:** Poprawa edukacji podyplomowej poprzez wprowadzenie w Centrum Medycznym Kształcenia Podyplomowego obowiązkowych kursów w programach specjalizacyjnych i kursów doskonalących w zakresie chorób rzadkich
- **Zadanie 3:** Wprowadzenie programów szkoleniowych w dziedzinie chorób rzadkich dla lekarzy i naukowców w ramach kształcenia ustawicznego dla personelu medycznego (m.in. na elektronicznej platformie informacyjnej).
- **Zadanie 4:** Opracowanie walidowanych rekomendacji diagnostycznych i terapeutycznych w chorobach rzadkich oraz wymiana najlepszych praktyk pomiędzy specjalistycznymi ośrodkami
- **Zadanie 5:** Opracowanie i udostępnienie listy chorób, leków, ośrodków, tak aby zminimalizować czas uzyskania dostępu do leczenia (na elektronicznej platformie informacyjnej typu ORPHANET)
- **Zadanie 6:** Rozwój programów wymiany naukowej, staży i praktyk zagranicznych oraz włączenie studentów i młodych stażem lekarzy w badania naukowe na temat chorób rzadkich

Edukacja społeczna i informacja

- **Zadanie 1:** Rozwój informacji dostępnych telefonicznie
- **Zadanie 2:** Opracowanie informacji dotyczących chorób rzadkich dostosowanych do określonych instytucji publicznych, nauczycieli, pracowników poradni psychologiczno-pedagogicznych, pracowników opieki społecznej
- **Zadanie 3:** Tworzenie serwisów informacyjnych dostępnych dla profesjonalistów, pacjentów oraz członków ich rodzin
- **Zadanie 4:** Stworzenie funduszu grantowego wspierającego działania edukacyjne prowadzone przez organizacje pacjentów
- **Zadanie 5:** Zaplanowanie i realizacja ogólnopolskiej kampanii społecznej poświęconej problematyce chorób rzadkich
- **Zadanie 6:** Inwestycje w e-zdrowie i innowacyjne rozwiązania wspomagające chorego i opiekę nad nim
- **Zadanie 7:** Upowszechnianie informacji

F. HARMONOGRAM I MONITOROWANIE REALIZACJI NARODOWEGO PLANU DLA CHORÓB RZADKICH – MAPA DROGOWA WSKAŹNIKI

Założenia:

Monitorowanie w cyklu rocznym, we wszystkich krajach członkowskich UE (Raport roczny)
Charakter nierestykcyjny

Wskaźniki:

- **Podstawowe (przygotowanie planu/strategii)**
  - 1. Istnienie przepisów/ustaw lub równoważnych oficjalnych decyzji krajowych, które wspierają ustanowienie i rozwój planu rzadkich chorób (RD)
  - 2. Istnienie Komitetu Doradczego RD
  - 3. Stałe i oficjalne uczestniczenie przedstawicieli pacjentów w wdrażaniu planu, monitorowaniu i ocenie
  - 4. Przyjęcie definicji choroby rzadkiej
- **Merytoryczne**
  - Centra eksperckie
    - 5. Istnienie krajowej polityki desygnacji centrów eksperckich
    - 6. Liczba centrów eksperckich, spójnych polityką desygnacyjną
    - 7. Udział krajowych lub regionalnych ośrodków eksperckich w europejskich sieciach referencyjnych
  - Informacja
    - 8. Istnienie kompleksowej krajowej lub regionalnej polityki informacyjnej w chorobach rzadkich, wspieranej przez rząd
    - 9. Help-line
- Wiedza, klasyfikacja/kodowanie, rejestry i badania
  - 10. Istnienie krajowej polityki rozwoju wytycznych praktyki klinicznej
  - 11. Rodzaj systemu klasyfikacji/kodowania, używany przez system opieki zdrowotnej
  - 12. Istnienie polityki krajowego rejestru i zbierania danych RD
  - 13. Istnienie programów/projektów badawczych w RD w kraju
  - 14. Udział w międzynarodowych inicjatywach badawczych
- Terapia
  - 15. Liczba refundowanych sierocych produktów medycznych
  - 16. Istnienie polityki w zakresie stosowania leku przed MA (compassionate use)
- Usługi socjalne
  - 17. Istnienie programów wsparcia pacjentów w integracji w codziennym życiu
- **Wsparcie finansowe wskaźniki (wdrożenie strategii/planu)**
  - 18. Istnienie decyzji politycznych w celu zapewnienia długoterminowej stabilności planu/strategii RD
  - 19. Kwota środków przeznaczonych na realizację planu/strategii
  - 20. Środków publiczne przeznaczone na badania RD
  - 21. Publiczne środki przeznaczone badania RD od początku wdrażania planu/strategii

ZESPÓŁ DS. CHOROÓB RZADKICH W MZ

SKŁAD

	Imię i nazwisko	Funkcja	E-mail
1	Jacek St. Graliński	Przewodniczący Zespołu ds. Chorób Rzadkich przy Ministrze Zdrowia, do 6 lutego 2013 r. Z-ca Dyrektora ds. Klinicznych Instytut „Pomnik-Centrum Zdrowia Dziecka”	j.gralinski@gamed.pl
2	Daniel Bukowski	Sekretarz Zespołu, Departament Zdrowia Publicznego, MZ	d.bukowski@mz.gov.pl
3	Piotr Dąbrowski	Do 15 lutego 2013 r. Zastępca Dyrektora, Departament Zdrowia Publicznego, MZ	p.dabrowski@mz.gov.pl
4	Bożenna Dembowska-Bagińska	Klinika Onkologii, Instytut „Pomnik-Centrum Zdrowia Dziecka”, COMP, EMA	b.dembowska@czd.pl
5	Piotr Fiedor	Warszawski Uniwersytet Medyczny, CHMP, EMA	piotrfiedor@wp.pl
6	Aleksandra Jarosińska	Departament Polityki Zdrowotnej, MZ	a.jarosinska@mz.gov.pl
7	Wiesław Jędrzejczak	Konsultant Krajowy w dziedzinie Hematologii, MZ, Katedra i Klinika Hematologii, Onkologii i Chorób Wewnętrznych Centralnego Szpitala Klinicznego, Warszawski Uniwersytet Medyczny	wiktor@amwaw.edu.pl
8	Barbara Kwiatkowska	Departament Matki i Dziecka, MZ	b.kwiatkowska@mz.gov.pl
9	Anna Kostera-Pruszczyk	Katedra i Klinika Neurologii, Warszawski Uniwersytet Medyczny	akostera@wum.edu.pl
10	Małgorzata Krajewska-Walasek	Kierownik Zakładu Genetyki Medycznej, Instytut „Pomnik-Centrum Zdrowia Dziecka”, ORPHANET	m.walasek@czd.pl
11	Paweł Łuków	Zakład Etyki, Uniwersytet Warszawski	p.w.lukow@uw.edu.pl
12	Piotr Marusza	Centrala Narodowego Funduszu Zdrowia	Piotr.Marusza@nfz.gov.pl
13	Marek Migdał	Klinika Anestezjologii i Intensywnej Terapii, Instytut „Pomnik-Centrum Zdrowia Dziecka”, PDCO, EMA	m.migdal@czd.pl
14	Łukasz Pera	Departament Polityki Lekowej i Farmacji, MZ	l.pera@mz.gov.pl
15	Beata Rorant	Departament Organizacji Ochrony Zdrowia, MZ	b.rorant@mz.gov.pl
16	Jolanta Sykut-Cegielska	Kierownik Kliniki Chorób Metabolicznych, Instytut „Pomnik-Centrum Zdrowia Dziecka”. Przewodnicząca Sekcji Wrodzonych Wad Metabolizmu Polskiego Towarzystwa Pediatrycznego	j.cegielska@czd.pl
17	Miroslaw Zieliński	Prezes, Krajowe Forum na Rzecz Terapii Chorób Rzadkich ORPHAN	sekretariat@rzadkiechoroby.pl